

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA GIẢNG VIÊN NGOẠI NGỮ, TIN HỌC TRONG ĐẤU TRANH BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

Lê Thị Thu Hương
Học viện Hành chính và Quản trị công

Tóm tắt: Trong bối cảnh chuyển đổi số và hội nhập quốc tế ngày càng sâu sắc, nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đã được mở rộng tới cả không gian mạng và môi trường học thuật toàn cầu. Bài viết phân tích vai trò đặc thù của đội ngũ giảng viên trong các lĩnh vực mang tính quốc tế hóa và số hóa cao trong việc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái núp bóng “tự do học thuật”. Trên cơ sở nhận diện thời cơ, thách thức và thực tiễn hiện nay, bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao nhận thức chính trị, năng lực phản biện cùng kỹ năng sử dụng ngôn ngữ chuyên môn của giảng viên ở các ngành có mức độ hội nhập và ứng dụng công nghệ cao.

Từ khóa: nền tảng tư tưởng của Đảng; phản bác quan điểm sai trái; chuyển đổi số; tư duy phản biện; truyền thông học thuật.

PROMOTING THE ROLE OF FOREIGN LANGUAGE AND INFORMATION TECHNOLOGY LECTURERS IN SAFEGUARDING THE IDEOLOGICAL FOUNDATION OF THE PARTY

Le Thi Thu Huong
Academy of Administration and Public Governance

Abstract: In the context of rapid digital transformation and deepening international integration, the task of safeguarding the ideological foundation of the Communist Party of Vietnam has extended into cyberspace and the global academic environment. This article analyzes the unique role of lecturers in highly internationalized and digitized fields—such as foreign languages and information technology—in countering distorted viewpoints disguised as “academic freedom.” Based on identifying current opportunities, challenges, and realities, the article proposes several solutions to enhance political awareness, critical thinking, and the specialized language skills of lecturers in disciplines with high levels of technological application and international engagement.

Keywords: Ideological foundation of the Party; countering false viewpoints; digital transformation; critical thinking; academic communication.

Nhận bài: 18/04/2025

Phản biện: 20/05/2025

Duyệt đăng: 24/05/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh công nghiệp 4.0 và hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, không gian mạng và môi trường học thuật xuyên biên giới đã trở thành những mặt trận tư tưởng mới. Sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ số mang lại cơ hội truyền bá tri thức, giao lưu học thuật, nhưng cũng đặt ra nhiều nguy cơ khi các thế lực thù địch lợi dụng chiêu bài “tự do học thuật”, “tự do ngôn luận” để xuyên tạc hệ tư tưởng của Đảng. Do đó, việc phát huy vai trò của giảng viên các lĩnh vực có tính quốc tế hóa và số hóa cao như ngoại ngữ và tin học trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng cần được đặt ra một cách cấp thiết và chiến lược.

Trong dòng chảy phức tạp của không gian số, đội ngũ giảng viên các lĩnh vực có tính quốc tế hóa và số hóa cao như ngoại ngữ và tin học nổi lên như một lực lượng đặc thù, bởi họ là những người thường xuyên sử dụng ngôn ngữ quốc tế, tiếp cận với cộng đồng học thuật toàn cầu và có ảnh hưởng trực tiếp đến tư duy phản biện cũng như định hướng hệ giá trị cho người học. Chính vì vậy, việc phát huy vai trò của đội ngũ này trong

công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một yêu cầu cấp thiết trong cả môi trường học thuật và không gian số.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Vai trò của giảng viên ngoại ngữ, tin học trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Trong bối cảnh chuyển đổi số mạnh mẽ và hội nhập quốc tế sâu rộng, giảng viên các ngành như ngoại ngữ và tin học – những lĩnh vực đặc trưng bởi mức độ quốc tế hóa và số hóa cao – cần được nhìn nhận là lực lượng có tiềm năng đóng góp trực tiếp vào công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, thông qua bốn phương diện chủ yếu:

Thứ nhất, trong hoạt động giảng dạy, giảng viên ngoại ngữ và tin học có điều kiện thuận lợi để tích hợp nội dung văn hóa, chính trị và xã hội Việt Nam vào bài học một cách tự nhiên và linh hoạt. Khi tiếp cận các chủ đề nhạy cảm như dân chủ, tự do ngôn luận hay toàn cầu hóa, giảng viên không chỉ cần nắm vững ngoại ngữ mà còn phải am hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh, các nguyên lý chính trị – xã hội cơ bản, cũng như phương pháp tiếp cận văn

hóa so sánh, nhằm giúp người học tiếp cận đúng đắn với bối cảnh Việt Nam và tránh xa lối tiếp thu rập khuôn các quan điểm phương Tây. Trên phương diện này, vai trò của giảng viên không dừng lại ở việc truyền đạt tri thức chuyên môn, mà còn thể hiện ở năng lực “kiến tạo tư tưởng” thông qua nội dung học thuật. Đây cũng là sự cụ thể hóa quan điểm chỉ đạo của Đảng: lấy “xây” làm chính, “chống” là nhiệm vụ quan trọng và cấp bách. Trong môi trường đại học, việc “xây” được thể hiện qua quá trình tích hợp khéo léo các giá trị dân tộc và định hướng xã hội chủ nghĩa vào nội dung giảng dạy, tạo nền tảng cho người học phát triển tư duy độc lập đi liền với bản lĩnh chính trị. Khi nền tảng ấy vững vàng, năng lực nhận diện và phản kháng với các quan điểm lệch lạc sẽ được hình thành một cách tự nhiên và bền vững.

Thứ hai, giảng viên ngoại ngữ và tin học có thể phát huy vai trò lan tỏa các giá trị tư tưởng chính thống thông qua việc tham gia phản biện học thuật tại các diễn đàn quốc tế, hội thảo chuyên ngành hay các công bố bằng ngoại ngữ. Đây là hình thức đấu tranh tư tưởng hiệu quả và phù hợp với xu thế quốc tế hóa giáo dục đại học. Trong bối cảnh các thế lực thù địch ngày càng lợi dụng diễn ngôn học thuật để xuyên tạc, nghi ngờ về chế độ chính trị và định hướng phát triển của đất nước, việc góp tiếng nói chính danh, khoa học và thuyết phục từ các giảng viên có năng lực quốc tế là hết sức cần thiết.

Thứ ba, trên không gian mạng, giảng viên ngoại ngữ và tin học có thể sử dụng khả năng truyền thông song ngữ để tích cực tham gia phản bác các thông tin sai lệch, xuyên tạc, đặc biệt trên các nền tảng sử dụng ngoại ngữ như YouTube, Facebook, X (Twitter) hay các nhóm học thuật trực tuyến. Quy định số 85-QĐ/TW ngày 7/10/2022 của Ban Bí thư đã nhấn mạnh trách nhiệm của cán bộ, đảng viên và nhà giáo trong việc chủ động chia sẻ thông tin tích cực, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên Internet và mạng xã hội. Thực tiễn cho thấy, việc thảo luận và lan tỏa các nội dung chính trị bằng ngoại ngữ không chỉ phục vụ mục tiêu tuyên truyền trong nước, mà còn góp phần nâng cao hiệu quả truyền thông đối ngoại, đặc biệt trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng.

Thứ tư, giảng viên có vai trò đặc biệt trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thông qua các hoạt động chuyên môn trên môi trường số. Với kiến thức sâu rộng về công nghệ, họ có thể hướng dẫn người học cách sử dụng các nền tảng

kỹ thuật số một cách an toàn, nhận diện và xử lý thông tin độc hại, cũng như phát triển tư duy phản biện trong môi trường trực tuyến. Họ đồng thời có khả năng giải thích cơ chế lan truyền thông tin sai lệch, cung cấp công cụ xác minh nguồn tin và tổ chức các hoạt động học tập gắn với an toàn thông tin và bảo mật mạng.

Ngoài ra, giảng viên còn có thể tham gia thiết kế các nền tảng học tập tích hợp nội dung tư tưởng, xây dựng phần mềm hỗ trợ học tập có yếu tố chính trị – tư tưởng, và phát triển các kênh truyền thông số nhằm lan tỏa hệ giá trị chính thống của Đảng trong môi trường trực tuyến. Giảng viên nên được khuyến khích nghiên cứu và công bố các đề tài liên quan đến truyền thông kỹ thuật số, an ninh mạng và phản biện trên không gian số, góp phần xây dựng hệ sinh thái học thuật an toàn và bền vững về tư tưởng trên Internet.

Cuối cùng, một vai trò không thể bỏ qua là năng lực dịch thuật tư tưởng – chính trị từ tiếng Việt sang các ngoại ngữ một cách chính xác và đúng định hướng. Đây là lĩnh vực mang tính đặc thù cao, đòi hỏi không chỉ năng lực ngôn ngữ mà còn kiến thức học thuật và bản lĩnh chính trị vững vàng. Trong bối cảnh thiếu hụt các bản dịch chính thống, sự tham gia của giảng viên ngoại ngữ có khả năng chuyển tải trung thực và có định hướng các văn kiện, tài liệu Đảng ra thế giới là rất cần thiết để lấp đầy khoảng trống thông tin và nâng cao hiệu quả truyền thông đối ngoại của Việt Nam.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số toàn diện, giảng viên các ngành ngoại ngữ và tin học – những lĩnh vực mang tính quốc tế hóa và số hóa cao – không chỉ đảm nhận vai trò truyền đạt tri thức chuyên môn, mà còn là lực lượng có khả năng định hướng tư tưởng trong môi trường học thuật đa văn hóa. Để phát huy vai trò đặc thù này trong công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần thiết phải triển khai một hệ thống giải pháp đồng bộ, bảo đảm sự gắn kết chặt chẽ giữa lý luận chính trị, nghiệp vụ sư phạm và thực hành học thuật.

2.2. Giải pháp phát huy vai trò giảng viên ngoại ngữ, tin học trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

2.2.1. Củng cố nhận thức chính trị và nâng cao năng lực tư tưởng

Trước hết, cần xây dựng các chương trình bồi dưỡng lý luận chính trị có tính đặc thù cho giảng viên ngoại ngữ và tin học, với ưu tiên tổ chức theo định dạng song ngữ hoặc bằng ngoại ngữ để phù

hợp với đặc điểm chuyên môn. Những chương trình này không chỉ nhằm cập nhật chủ trương, đường lối của Đảng mà còn hướng đến việc nâng cao khả năng diễn đạt và truyền tải các giá trị cốt lõi ấy một cách thuyết phục trong môi trường học thuật quốc tế. Yêu cầu này đã được khẳng định trong Kết luận số 89-KL/TW (2024), trong đó Bộ Chính trị nhấn mạnh vai trò tiên phong của đội ngũ trí thức, nhà giáo trong việc lan tỏa tư tưởng đúng đắn qua các không gian học thuật và truyền thông mới.

Bên cạnh đó, các nội dung liên quan đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần được tích hợp hợp lý trong chương trình bồi dưỡng về giáo dục công dân, an ninh – quốc phòng và đạo đức nghề nghiệp. Việc thiết kế các tình huống học thuật mang tính thực tiễn sẽ giúp giảng viên rèn luyện kỹ năng phản xạ lý luận, xử lý hiệu quả các tình huống tư tưởng nảy sinh trong bối cảnh học thuật đa chiều.

Đặc biệt, cần chú trọng bồi dưỡng tư duy phản biện định hướng đúng, giúp giảng viên phân biệt rõ ranh giới giữa “phản biện khoa học” và “phản động trá hình”. Trong môi trường học thuật quốc tế, nơi sự đa chiều về tư tưởng và đối thoại học thuật là bình thường, giảng viên cần giữ vững bản lĩnh, phát triển tư duy mở, biết tiếp nhận và phản hồi quan điểm khác biệt một cách lý trí, không cực đoan. Một lập trường khoa học vững chắc, tranh luận dựa trên lý lẽ chặt chẽ và tư tưởng đúng đắn sẽ giúp giảng viên sử dụng chính công cụ học thuật để phản bác những quan điểm sai trái, thay vì để các thế lực thù địch lợi dụng khoảng trống học thuật làm công cụ chống phá.

2.2.2. *Đổi mới nội dung giảng dạy và thiết kế học liệu*

Trong bối cảnh giảng viên ngoại ngữ, tin học ngày càng giữ vai trò cầu nối giữa trí thức toàn cầu và hệ giá trị quốc gia, việc đổi mới nội dung giảng dạy và thiết kế học liệu trở thành một giải pháp quan trọng nhằm phát huy vai trò bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Cụ thể, các bài giảng, giáo trình và học liệu ngoại ngữ cần được xây dựng theo hướng tích hợp quan điểm phát triển của Việt Nam về dân chủ, nhân quyền, phát triển bền vững và hội nhập quốc tế từ góc nhìn xã hội chủ nghĩa. Điều này đặt ra yêu cầu giảng viên không chỉ thành thạo chuyên môn mà còn có khả năng chuyển tải các giá trị tư tưởng thành nội dung học thuật mang tính quốc tế hóa cao, phù hợp với yêu cầu đào tạo công dân toàn cầu có bản lĩnh chính trị.

Cách tiếp cận này không chỉ giúp phát triển năng lực tư duy phản biện cho người học, mà còn tạo điều kiện để lồng ghép các giá trị tư tưởng vào tiến trình học tập một cách tự nhiên, hiệu quả, tránh khuynh hướng áp đặt hay giáo điều.

2.2.3. *Phát triển truyền thông học thuật và phản biện quốc tế*

Để phát huy vai trò của giảng viên ngoại ngữ – tin học trong công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần đẩy mạnh việc xây dựng và phát triển truyền thông học thuật có định hướng tư tưởng rõ ràng trên không gian mạng toàn cầu. Giảng viên các lĩnh vực có tính quốc tế hóa và số hóa cao như ngoại ngữ và tin học cần được khuyến khích tham gia vào các kênh truyền thông cá nhân như blog chuyên môn, podcast, diễn đàn học thuật hay các kênh YouTube học thuật bằng ngoại ngữ, coi đây là một phần của “thực hành tư tưởng số” trong môi trường học thuật quốc tế. Quy định số 85-QĐ/TW (2022) đã nhấn mạnh trách nhiệm của nhà giáo trong việc “lan tỏa thông tin tích cực, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái trên không gian mạng” – điều đặc biệt phù hợp với năng lực và điều kiện hoạt động của giảng viên trong các lĩnh vực ngoại ngữ và tin học.

Thực tiễn cho thấy, không gian mạng đang dần định hình một “thế trận lòng dân” mới, nơi các trí thức, thanh niên và lực lượng giảng viên có thể chủ động lên tiếng trước những quan điểm lệch lạc đội lốt “tự do học thuật”. Việc khai thác các nền tảng truyền thông học thuật bằng ngoại ngữ là một phương thức thiết thực để lan tỏa hệ giá trị tư tưởng Việt Nam, đồng thời nâng cao vị thế học thuật quốc gia trong dòng chảy trí thức toàn cầu.

Bên cạnh truyền thông học thuật, cần thúc đẩy hoạt động công bố quốc tế các công trình nghiên cứu về lý luận chính trị, tư tưởng văn hóa, giáo dục so sánh, giao tiếp liên văn hóa từ góc nhìn Việt Nam. Việc giảng viên ngoại ngữ – tin học tham gia các hội thảo quốc tế, đặc biệt ở các chủ đề giao thoa giữa ngôn ngữ, giáo dục và chính trị, chính là hình thức phản biện tư tưởng ở tầm học thuật, góp phần làm rõ và bảo vệ lập trường tư tưởng của Đảng trong các diễn ngôn toàn cầu.

Một hướng đi giàu tiềm năng là tổ chức các seminar, workshop hoặc chương trình trao đổi học thuật quốc tế bằng ngoại ngữ. Những diễn đàn như vậy không chỉ mở rộng không gian phản biện học thuật, mà còn tạo điều kiện để giảng viên trình bày, bảo vệ và lan tỏa hệ giá trị tư tưởng Việt Nam trong môi trường học thuật đối thoại, dân chủ và có tính toàn cầu cao.

III. KẾT LUẬN

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và chuyển đổi số diễn ra mạnh mẽ, không gian mạng và môi trường học thuật toàn cầu đang trở thành những mặt trận tư tưởng mới, nơi các hệ giá trị chính trị, văn hóa, xã hội liên tục giao thoa, đối thoại và tranh biện. Việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng vì thế không còn giới hạn trong khuôn khổ của hệ thống chính trị - hành chính, mà đòi hỏi sự vào cuộc đồng bộ, sâu rộng của toàn xã hội, trong đó đội ngũ trí thức, đặc biệt là giảng viên, đóng vai trò then chốt.

Giảng viên – nhất là trong các lĩnh vực mang tính quốc tế hóa và số hóa cao như ngoại ngữ và tin học – không chỉ là những người truyền thụ tri thức chuyên môn, mà còn là chủ thể tích cực trong việc trung gian hóa các giá trị tư tưởng, phản biện các quan điểm sai trái đội lốt học thuật, và lan tỏa hệ giá trị chính trị - tư tưởng Việt Nam trên các nền tảng học thuật quốc tế và không gian mạng đa chiều. Việc phát huy vai trò của giảng viên trong nhiệm vụ này vừa là yêu cầu cấp thiết từ thực tiễn, vừa là sự hiện thực hóa chủ trương lớn của Đảng trong việc nâng cao hiệu quả công tác tư tưởng trên những địa bàn có ảnh hưởng sâu rộng đến đời sống tinh thần của xã hội hiện đại.

Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị (2018) đã nhấn mạnh: Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch là nhiệm vụ trọng yếu, thường xuyên của cả hệ thống chính trị, trong đó đội ngũ trí thức, nhà giáo là lực lượng tiên phong. Tuy nhiên, để vai trò này thực sự phát huy hiệu quả, cần có sự chuẩn bị đồng bộ về thể chế, chính sách đào tạo, định hướng chuyên môn cũng như điều kiện học thuật và truyền thông học thuật phù hợp với thời đại số và hội nhập quốc tế.

Đặc biệt, kiến nghị Ban Chỉ đạo 35 chủ trì xây dựng một “Chiến lược quốc gia về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong môi trường học thuật và không gian số”, trong đó khẳng định rõ vai trò chủ lực của đội ngũ giảng viên, nhà giáo – đặc biệt là trong các ngành xã hội nhân văn, ngoại ngữ, báo chí và sư phạm. Chiến lược cần bao gồm các nhóm nhiệm vụ trọng tâm như: bồi dưỡng năng lực truyền thông tư tưởng trên nền tảng số; xây dựng hệ thống phản biện học thuật bằng ngoại ngữ; và ban hành chuẩn mực đạo đức học thuật gắn liền với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đây sẽ là cơ sở chiến lược để các cơ sở giáo dục đại học triển khai thực tiễn, đồng thời thiết lập bộ tiêu chí đánh giá hiệu quả công tác tư tưởng trong môi trường học thuật hiện đại và xuyên quốc gia.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam. (2021). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII (Tập I, II)*. Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật.
2. Ban Bí thư. (2022). *Quy định số 85-QĐ/TW ngày 7/10/2022 về việc cán bộ, đảng viên thiết lập và sử dụng trang thông tin điện tử cá nhân trên Internet, mạng xã hội*. Hà Nội.
3. Ban Bí thư. (2023). *Chỉ thị số 31-CT/TW về tăng cường công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới*. Hà Nội.
4. Bộ Chính trị. (2018). *Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*. Hà Nội.
5. Bộ Chính trị. (2024). *Kết luận số 89-KL/TW ngày 28/7/2024 về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW*. Hà Nội.